

ZAKONI I PROPISI O ŠUMAMA I PILANAMA

DR ALEKSANDAR UGRENOVIĆ

REDOVNI PROFESOR UNIVERZITETA U ZAGREBU

ČLAN: COMMISSION INTERNATIONALE D'AGRICULTURE U PARIZU

ČESKOSLOVENSKE AKADEMIE ZEMĚĚLSKÉ U PRAGU

TRGOVAČKO-OBRTNIČKE KOMORE U ZAGREBU ITD.

Aleksandar Ugrenović
5. XII. 1930.

U ZAGREBU, MJESECA FEBRUARA 1930

PREDGOVOR

Poslije deset jalovih godina naše šumarske politike i zakonodavstva došla je naposljetku jedna plodna i konstruktivna.

Šumarsko zakonodavstvo u godini 1929/30 zakoračilo je velikim koracima pravcem svoга napretka i spasa. Donešen je opći Zakon o šumama i time izgrađena osnovica naše šumarske politike. U njemu su donešene i zakonske odredbe o zašumljavanju Krša i goleti, koje su u svoje vrijeme bile zamišljene kao specijalni Zakon. Pored općeg Zakona o šumama donešen je i naročiti Zakon o unapređenju domaće drvarske industrije.

Od važnosti je čas, u kome je donešen novi Zakon o šumama. Obistinilo se naše tvrđenje, što smo ga javno iznijeli još godine 1923 (Osnovica, 14), »što demokratskija je neka država to teži je u njoj položaj šumarstva i šumarskog zakonodavstva«. Mi smo u isto vrijeme također tvrdili (Osnovica, 4), da je od važnosti »po šumarsku privredu i interes otadžbine ukoliko će se šumarska politika i privreda moći da emancipuje od — obične politike«. Kako smo tačno predviđali, nijedna parlamentarna vlada nije bila kadra da donese Zakon o šumama iz prostoga razloga, jer je Zakon o šumama — sa njenoga gledišta — najnepopularniji Zakon. Zakon o šumama po svo-

joj prirodi mora da gleda daleko u budućnost šuma, šumarske privrede, naroda i države. Naprotiv, svaka parlamentarna vlada vodi daleko više računa o generaciji sadašnjice, iz koje se regrutuju njeni birači, no o pokoljenjima budućnosti, o kojoj se brine šumarska politika. Dakle, tek u času, kad je šumarska privreda postala prosta od upliva neprivredne prirode, i tek kad se šumarska politika mogla da rukovodi samo najširim interesima države, mogao je biti donešen današnji Zakon o šumama.

Unutrašnju vrijednost Zakona o šumama diže činjenica, da je on donešen uz živu nemalo desetgodišnju saradnju široke šumarske stručne javnosti, kakove nije bilo u nijednoj drugoj privrednoj grani. Ta se saradnja ispoljavala u raznoj formi. Davanjem podstreka državnoj vlasti predstavkama šumarskih udruženja (Jugoslovensko šumarsko Udruženje), člancima pojedinaca, izrađivanjem dvaju samostalnih projekata sa opširnim obrazloženjem (Ružića i Ugreновиća), kritikom ministarskih projekata, učešćem na stručnim zvaničnim i nezvaničnim anketama itd. Refleks tih radova jasno se vidi u samome Zakonu.

Iz ta dva razloga — iz vremena u kom je donešen i načina kako je izgrađen — Zakon o šumama predstavlja sa stručno-privredne strane maksimum dobra, koji se uopće dao doseći.

Materija Zakona o šumama toliko je složena da je neosporna potreba njenoga komentarisanja. Naročito činjenica, da se na svakom koraku šumarsko-stručni elementi javljaju uporedo sa pravnima, uvećava njegovu složenost i podvlači potrebu njegovog

komentarisanja. Šumarskim stručnjacima neće pravna pitanja činiti tolike teškoće koliko pravnicima šumarska stručna pitanja. Zato i jest težište ovoga komentara prebačeno na stručnu stranu. Ovo je bilo potrebno još iz razloga, što među stručnim pitanjima ima i takovih, o kojima ponekad ni stručnjaci nisu saglasni. Ovakova su pitanja naročito: pojam šume, apsolutno šumskoga tla i devastacije.

Tumačenja, što ih iznosimo u ovoj knjizi, predstavljaju subjektivnost autora. No ta subjektivnost ne može biti velika ako se uvaži, da je Zakon o šumama ne samo zadržao osnovnu dispoziciju same grade već i prihvatio mnoge odredbe i principe, koje smo iznijeli u našem projektu. Uzimajući za ishodište tekst Zakona, oslanjajući se o naše dojakošnje radove i osvrćući se na argumente, kojima smo do sada branili naše gledište, izradili smo ovaj tumač.

Da udovoljimo potrebi sadašnjice donijeli smo i Zakon o zaštiti domaće drvarske industrije u našem tumačenju kao i najnovije Pravilnike.

Predajemo ovaj tumač javnosti na upotrebu u uvjerenju, da se ovim radom odužujemo otadžbini za njeno priznanje, koje nam je ona ukazala time, što su izvjesni naši principi našli uvažanja u Zakonu o šumama.

Ugrenović

SADRŽAJ:

A) ZAKON O ŠUMAMA

od 21 decembra 1929

	Stranica
UVOD	13
ŠUMA I ŠUMSKO ZEMLJIŠTE	15
I DEO. — OSNOVNE ODREDBE (§§ 1 do zaključno 4)	33
II DEO. — ŠUMARSKO-POLICIJSKI PROPISI (§§ 5 do zaključno 47)	36
1) Zabrana krčenja i pustošenja te dužnost pošumljavanja (§§ 6 do zaključno 14)	37
2) Zaštitne šume (§§ 15 do zaključno 27)	59
3) Zaštita šume od vetra, insekata i zaraznih bolesti (§§ 28, 29)	70
4) Paša, žirenje, šušanj i lisnik (§§ 30 do zaključno 39)	75
5) Šumski požari (§§ 40 do zaključno 47)	89
III DEO. — ŠUMARSKO-PRIVREDNI PROPISI (§§ 48 do zaključno 91)	96
1) Opšta odredba (§ 48)	96
2) Posebne odredbe (§§ 49 do zaključno 75)	97
Za državne šume (§ 49 do zaključno 55)	97
Za šume pod naročitim javnim nadzorom (§§ 56 do zaključno 66)	104
Za šume opterećene službenostima (§§ 67 do zaključno 73)	113
Za privatne šume (§§ 74, 75)	118
3) Seča šume i iznošenje šumskih proizvoda (§§ 76 do zaključno 87)	122

4) Odobrenje podizanja strugara (§ 88)	136
5) Suvati i planinski pašnjaci (§§ 89 do zaključno 91)	137
IV DEO. — UNAPREĐENJE ŠUMARSTVA I KULTURE	
ZEMLJIŠTA (§§ 92 do zaključno 125)	139
1) Krš, goleti, živi pesak (§§ 92 do zaključno 105)	140
2) Deoba šuma i šumskih zemljišta (§ 106)	151
3) Zadruge (§§ 107 do zaključno 111)	153
4) Arondacija i komasacija (§ 112)	156
5) Šumarska nastava i prosvjećivanje (§§ 113 do zaključno 121)	158
6) Sredstva za pošumljavanje i za radove, koji su s time u vezi (§§ 122 do zaključno 124)	164
7) Šumarski savet (§ 125)	167
V DEO. — ŠUMSKA UPRAVA §§ 126 do zaključno 140)	
1) Uprava i čuvanje šuma (§§ 126 do zaključno 138)	169
2) Administrativni postupak (§§ 139, 140)	180
VI DEO. — KAZNENA NAREĐENJA (§§ 141 do zaključno 179)	
1) Odredbe o kaznama i odšteti (§§ 141 do zaključno 171)	181
2) Nadležnost i postupak kod šumskih uprava (§§ 172 do zaključno 179)	206
VII DEO. — PRELAZNA NAREĐENJA (§§ 180 do zaključno 189)	
	212
B) ZAKON O ZAŠTITI DOMAĆE DRVARSKJE INDUSTRIJE	
od 31 maja 1929.	
(Čl. 1 do zaključno čl. 16)	221
C) PRAVILNICI	
1) PRAVILNIK o iskorišćavanju državnih šuma u sopstvenoj režiji od 13 marta 1929 (čl. 1 do zaključno 11)	247
2) PRAVILNIK o izdavanju besplatnog drveta propisan na osnovu čl. 6 Zakona o Dobrovoljcima od 13 avgusta 1928 (čl. 1 do zaključno 8)	254

3) PRAVILNIK o primeni Zakona o zaštiti domaće dr- varske industrije od 29 avgusta 1929 (čl. 1 do za- ključno 10)	258
4) PRAVILNIK o higijenskim i tehničkim zaštitnim me- rama u preduzećima od 12 decembra 1924	267
I. Zaštitni propisi kod eksploatisanja šumskog drveta	267
A) Opšti propisi	267
B) Obaranje drveta	269
C) Prenos	273
D) Uspinjača na čekrk	275
E) Spuštanje sopstvenom težinom (koturače)	277
F) Viseća žičana željeznica	278
G) Suvi i vodeni oluci (riže)	279
H) Naprave za bacanje	280
I) Koritast put	281
J) Utovar, istovar i slaganje drveta	282
II. Mehanička obradba drveta	287
BIBLIOGRAFIJA	305
KAZALO	309

ZAKON O ŠUMAMA

UVOD

Zakon o šumama je instrumenat šumarske politike. No taj instrumenat nije prost već složen. Njegova složenost nužna je posljedica opće komplikovanosti šumarsko-političkih ciljeva i zadataka, kojima *Zakon o šumama* ima da posluži. Da bismo mogli potpuno izložiti unutrašnju strukturu najnovijeg *Zakona o šumama*, potrebno je prije svega izložiti osnovne *ciljeve i zadatke naše savremene šumarske politike*.

Pod *šumarskom politikom* podrazumijevamo sve one mjere državne vlasti, što ih ona preduzima da bi zaštitila i održala šume, unapredila šumarsku privredu. Te mjere državne vlasti različne su prirode. One su preventivne ili represivne; njima država ili ograničava ili naređuje ili unapređuje ili kažnjava. Te mjere preduzima država ili protiv sopstvenika (posjednika) šume ili protiv trećih lica, koja se koriste sopstvenikovom šumom. Krajnji je cilj svih šumarsko-političkih mjera zaštićivanje širokih javnih i općih interesa kao i javnog poretka. Ponekad mjere šumarske politike — pored općih interesa — zaštićuju i interes sopstvenika šuma ili trećih lica.

Ciljevi općeg i javnog interesa, za kojima ide država svojim šumarsko-političkim mjerama, jesu ovi: održavanje današnjega procenta šumovitosti; održavanje produktiviteta tla zabranjivanjem krčenja, zabranjivanjem devastacije i dužnošću zašumljavanja;

trajno održavanje šuma na apsolutno šumskom tlu radi njihovog mehaničkog i hidrološkog dještva; iskorišćavanje sporednih šumskih proizvoda u granicama racionalnog gajenja šuma; zaštićivanje šuma od štetnih insekata, zaraznih bolesti i šumskih požareva. Svima u ovome stavu pobrojanim ciljevima treba da posluže *šumarsko-policijski propisi* Zakona o Šumama.

U sferu privrednih interesa sopstvenika (posjednika) zahvata država onim svojim šumarsko-privrednih mjerama, kojima ona ili naređuje sopstveniku izvjesni način gazdovanja ili ga ograničava u načinu iskorišćavanja. Propisivanje principa trajnog gazdovanja takova je mjera. Za šume, koje su svojina države i javno-pravnih lica, ovima je mjerama cilj zaštićivanje interesa budućih pokoljenja od presizanja generacije sadašnjosti. Taj cilj hoće država da dosegne *državnim nadzorom*, koji u pooštrenoformi dobija ime *naročiti javni nadzor*.

Naročito je velik zadatak naše šumarske politike oko podizanja šuma na tlu, koje je zasad golo (krš, goleti, živi pijesak) no na kojemu je šuma ne samo jedina moguća već i preko potrebna kultura. U toj oblasti šumarske politike njen je zadatak dvojak. Jedan je u tome, da država kao najjači sopstvenik šuma prednjači radom oko zašumljavanja; drugi, da ona i sopstvenike nedržavnih šuma pomaže materijalnom, moralnom i stručnom pomoći. Za uspješno ostvarivanje zadatka oko unapređivanja kulture tla država stvara finansijsku mogućnost i daje svoj stručno-administrativni aparat na raspoloženje. U interesu *unapređivanja šumarske privrede* država za-

hvata u pitanje diobe, arondacije i komasacije šumsko-g zemljišta, osnivanje zadruga kao i pitanje šumarske nastave i prosvjećivanja.

Da bi se mogle privoditi u život označene mjere, država kao sopstvenik šuma podržava sopstveni šumsko-administrativni aparat, namješta šumarske stručnjake kod upravnih vlasti i propisuje svim ostalim sopstvenicima uslove, kojima lica toga aparata mora da zadovolje. Dakle, *šumarska uprava* važno je sredstvo za dosizanje krajnjih ciljeva šumarske politike.

Da bi sopstvenik šume, kao i treća lica koja se koriste njegovom šumom, ako postupe protiv propisa Zakona o Šumama, osjetili autoritet države, koja trajno bdije nad interesima šume i šumarske privrede, Zakon propisuje represivne mjere protiv krivaca — *kažnjavanjem*.

Ove misli vodilje čine osnovicu naše savremene i buduće šumarske politike, kako smo to u dva maha opširno izložili. No one čine i temelj na kojemu je faktički izgrađen sam Zakon o Šumama a naročito izvršeno grupisanje njegove materije. Kako je Zakon o Šumama i u mnogome svome detalju stao na gledište, što smo ga branili i u našim publikacijama i na odnosnim anketama, nije nam bilo teško ući u tumačenje detalja samoga Zakona.

ŠUMA I ŠUMSKO ZEMLJIŠTE

Za uspješno tumačenje Zakona o Šumama neophodno je potrebno prije detaljnog komentiranja zakonskih propisa objasniti *pojam šume odnosno šumskog zemljišta*. Ovo je važno iz razloga što pojam

šume odnosno šumskoga zemljišta čini najvažniju osnovicu Zakona o Šumama. Bez preciznog prethodnog definovanja pojma šume bilo bi naročito otežano tumačenje i praktično provođenje onih zakonskih naređenja, koja su šumarsko-policijske, šumarsko-priredne i kaznene prirode. A bilo bi otežano i razgraničavanje kompetencije Zakona o Šumama prema drugim Zakonima, koji se s njime dodiruju. (Zakon o pašnjacima, nacionalnim parkovima, poljskoj policiji itd.).

Važnost utvrđivanja pojma šume (šumskoga zemljišta) naglašena je i sa strane pravnika. Krbek je, ocjenjujući Ugrenovićev projekat, podvukao, da bi bilo »iz posve praktičnih razloga potrebno, da se točno odredi šumsko zemljište, na koje se imadu primjenjivati propisi Zakona o Šumama, koji su diametralno oprečni propisima za poljoprivredno zemljište«. (Krbek, Osnova, 28).

Uostalom, izvjesni specifično naši razlozi upravo traže prethodno objašnjavanje pojma šume (šumskoga zemljišta). To je, u prvom redu, činjenica, da u nas ima prostranih areala krša i goleti, zasada neobraslih drvetom (šumskom sastojinom), na čijem je zemljištu šuma ne samo jedina moguća već i neophodna vrst kulture. Kad bi se ovo zemljište, radi momentanog nepostojanja šumske sastojine na njemu i povremene nemogućnosti njenog iskorišćavanja, izuzelo ispod pojma šume (šumskoga zemljišta) a po tome i ispod kompetencije Zakona o Šumama, nestalo bi mogućnosti da naša šumarska politika snagom Zakona zahvati u jedan od najvažnijih i najtežih svojih zadataka — zašumljavanja krša i goleti. U drugome redu,

objašnjavanjem pojma šume (šumskoга zemljišta) treba odstraniti ono dosadanje formalističko shvaćanje, po kome je za pojam šume bilo odlučno postojanje ili nepostojanje sastojine na nekom zemljištu u času njegovog katastrovanja po poreskoj vlasti. Ovo je shvaćanje afirmirala praksa u provođenju bivšeg Zakona od 3 decembra 1852 i dovela do privredne negativnosti da šume, podignute velikim trudom i troškom na krškom zemljištu, nisu mogle doći pod zaštitu Zakona o Šumama — samo zato, što su odnosna zemljišta u javnim katastarskim knjigama bila obilježena kao pašnjaci a ne kao šume, (Petrović, 122).

Bilo bi najjednostavnije da je definicija pojma šume (šumskoга zemljišta), na koji se odnosi Zakon o Šumama, utvrđena naročitim članom. No pošto to nije urađeno, ne preostaje drugo već da se pojam šume rekonstruiše iz onih pojmova, koje je Zakon precizirao a koji predstavljaju naličje ovoga pitanja. To su pojmovi: obešumljavanje (§§ 6, 7), apsolutno šumsko tlo (§ 8), devastacija (§ 11), zašumljavanje (§§ 12, 13), šuma zaštitna (§§ 15 do zaključno 27, §§ 92, 100), pašnjaci (§§ 89 do zaključno 91), prirodni i istorijski spomenici (§ 26 tač. 2, § 121).

Krivo bi bilo Zakon o Šumama mjeriti jednakim mjerilom kao Krivični Zakonik. Kod ovoga posljednjega može se doista utvrđivanje pojma krivnje posvema »prepustiti nauci i judikaturi«, (Šilović-Frank, 25). Kod Zakona o Šumama stvar je drukčija. Neosporno je pravo nauke da ona prečišćava pojam šume. Za Zakon o Šumama ne dostaje prepustiti utvrđivanje pojma šume samoj judikaturi. Naprotiv, treba pažnju judikature skrenuti na najvažnije intencije i

gledišta, kojima se nosio zakonodavac. Krivični Zakonik daje za utvrđivanje pojma krivnje izvjesnu širinu slobodi uvjerenja pravniku sudije pa je prirodno, da se ta sloboda ne može suviše ograničavati samim Zakonikom. Zakon o Šumama izraziti je privredni Zakon. Stručna mišljenja mogu da se kreću u srazmjerno malenom intervalu, pa je utvrđivanje pojma šume ne samo korisno već upravo potrebno. Težište Krivičnog Zakonika jest na subjektu prava. Po Zakon o Šumama najbitnije je pitanje objekt prava. Naročito se šumarsko-policijska, privredna, agrarno-politička i administrativna naređenja kreću oko objekta prava t. j. šume i šumskoга zemljišta. Tek u kaznenim naređenjima dolazi jače do izražaja subjekat prava odnosno neprava. Otuda potreba da se objekt prava, dakle pojam šume i šumskoга zemljišta, prethodno što tačnije utvrdi.

Kod Zakona o Šumama radi se — kako smo to već spomenuli — o dvije prirode odnosnih pitanja: o šumarsko-stručnoj i o pravnoj. Uspješan rad pravnik bit će omogućen samo ako ne bude kolebanja u shvaćanju i izlaganju stručne strane pojma šume. Stručno tumačenje mora da se kreće unutar granice utvrđene propisima Zakona o Šumama.

Polazeći sa gledišta da je za uspješno tumačenje Zakona o Šumama potrebno poznavati i stručnu i pravno-zakonsku stranu ovoга pitanja, pokušat ćemo da prethodno iznesemo kratku *analizu pojma šume*.

Pojam šume nije jednostavan već složen. Njegova složenost dolazi otuda, što se on ukazuje različan prema tome, sa koга se on gledišta posmatra. Pojam šume može se posmatrati sa gledišta nauke, sa gle-

dišta sopstvenika i sa gledišta države odnosno njene šumarske politike i njenog instrumenta — Zakona o Šumama.

Sa gledišta nauke od osnovne je važnosti *biljno-geografski (biološki) pojam šume*. Pod šumom u biljno-geografskom (biološkom) smislu podrazumijevamo prirodnu zajednicu (asocijaciju) biljnih individua (stabala), koji se rađaju, žive i umiru na zajedničkom staništu (tlu) po zakonima prirode, a da čovjek ni u negativnom smjeru (požar, paša, krčenje), ni u pozitivnom smjeru (sjetva, sadnja, proređivanje itd.) ne upliviše na život te zajednice. Pod pojam šume u biološkom smislu valja ubrojiti prašume od iskona kao i savremene prirodne ili nacionalne parkove (§ 26 tačka 2).

Za naše je razmatranje od praktične važnosti biološki pojam šume samo u posljednjem slučaju. Savremeni prirodni i nacionalni parkovi, ukoliko oni predstavljaju samo biološki tip šume, ispadaju od časa njihova oglašenja iz kompetencije obične šumarske politike i Zakona o Šumama. Njihov cilj nije materijalne već nematerijalne (naučne, istorijske i umjetničke) prirode. Eliminovano je svako postupanje sa tim biološkim šumama u smislu šumarsko-tehničkom i ekonomskom. Ostaje samo čuvanje i održavanje tih šuma, za koje je predviđena kompetencija naročitog Zakona o zaštiti prirodnih spomenika, (§ 26 tačka 2) ili naročitih naređenja vlasti (§ 121). Cilju čuvanja i održavanja tih bioloških šuma služi također njihovo eventualno (ali ne obavezno) oglašavanje za šume zaštitne (§ 26). To čuvanje i održavanje može — no ne mora — biti pre-

bačeno u ruke šumarske administracije. Kažnjavanje i presuđivanje naknade šteta, počinjenih u prirodnim parkovima, nikako se ne može vršiti po Zakonu o šumama, jer se ne radi o običnoj stvarnoj vrijednosti, kako to izrično propisuju kaznena naređenja, već o vrijednostima afekcijone prirode. Tu mogu da budu nadležni ili specijalni Zakoni ili Krivični i opći Građanski Zakonik.

Blizu biološkome pojmu šume stoji *estetski pojam šume*. Pod šumom u estetskom smislu podrazumijevamo zajednicu biljnih individua, koja se ne razvija samostalno već pod uplivom čovjekova rada. Taj rad čovjeka u tome je, što on svjesno i namjerno zahvata u život prirodne zajednice. On njenu iskonsku biološku cijelost razbija na manje česti (grupe), izoluje pojedina stabla (solitere) ili vještačkim načinom podiže te grupe (solitere). Cilj ovoга zahvatanja čovjeka jest, da bi stvorio takove bijeloške grupe (solitere) i iskoristio njihov habitus i ostale spoljašne osobine dubelih stabala, (boju lista, kore i t. d.), koje zadovoljavaju njegovo estetsko osjećanje. Pod pojam šume u estetskom smislu valja supsumovati parkove bili oni podignuti prirodnim ili vještačkim načinom.

Pošto parkovi ne služe materijalnom iskorišćavanju već imaju samo da zadovolje izvjesne estetske potrebe čovjeka, ostaju i oni van sfere šumarske politike i van kompetencije Zakona o šumama. Kažnjavanje protupravnih djela kao i dosuđivanje naknade za štete počinjene u parkovima ne može se vršiti po Zakonu o šumama već po Krivičnom i Građanskom Zakoniku. To iz razloga jer se i ovdje

radi o afekcijonim vrijednostima a ne o stvarnim vrijednostimá, o kojima govori Zakon o Šumama.

Time što razlikujemo bijološki pojam šume od estetskoga nije rečeno da u praksi ne može biti i kombinacija odnosnih tipova šuma.

Za naša izlaganja nije od naročite važnosti ni *ekonomski pojam šume*. Pod šumom u ekonomskom smislu razumijevamo ono zemljište kao i onu na njemu poraslu biljnu zajednicu (šumsku sastojinu), u koju zahvata svjesno i namjerno sopstvenik toga zemljišta da bi radom a uz pomoć kapitala producirao šumske produkte (drvo, kora, smola, plodovi itd.) i priveo ih iskorišćavanju. Produkcija i iskorišćavanje šumskih produkata u takovoj šumi u pravilu su zasnovani na načelu ekonomičnosti t. j. na principu da vrijednost dobivenih produkata bude veća od troškova proizvodnje. Krajnji cilj sopstvenikova postupanja sa takovom šumom jest materijalna ili finansijska korist. Držeći u vidu ekonomski pojam šume, sopstvenik i zemljište i drvnu masu sastojine smatra kapitalima i nastoji, da mu oni nose što veću korist i da mu se što bolje ukamaćuju. Sa ovim pojmom šume naročito operiše nauka o Računanju vrijednosti šuma i Statika šuma. Šuma kao objekt ekonomisanja je stvar sopstvenika šume. Zakon o Šumama u tu finansijsku stranu ekonomisanja ne zadire.

Može da bude i takovog ekonomisanja šumom, gdje se vodi računa: o estetskim obzirima ili se čak finansijski momenat podređuje estetskome. (Šumeparkovi u blizini ljetovališta, lječilišta i turistički važnih lokaliteta).

Za kompetenciju Zakona o Šumama od najveće je

- УГРЕНОВИЋ, Шумарско законодавство Југославије, (Пола Столећа Шумарства) Загреб 1926, стр. 215—221.
- UGRENOVIĆ, Kritika savremene šumarske politike, Šumarski List 1927, str. 3—6, 59—66, 113—116, 163—165, 275, 278, 329—331, 404—408; 1928 str. 4—10.
- UGRENOVIĆ, Zakon o šumama, Kritika ministarskog projekta, Zagreb 1928, str. 1—14.
- UGRENOVIĆ, Le Karst au point de vue de la politique et de la législation forestière, Zagreb 1928, str. 1—10.
- ВАСИЋ, Наше шуме, Београд, 1904.
- ВАСИЋ, Ограничавање шума у Србији, Београд 1909.
- ВАСИЋ, Ограничавање шума у Србији, у Пола Столећа Шумарства, Загреб 1926, стр. 222—231.
- WALDORDNUNG in Erbherzogthum Steyer, 1767.
- WESSELY, Kras hrvatske krajine, Šumarski List, Zagreb 1877.

K A Z A L O

(Brojevi upućuju na stranice)

Administrativni postupak	180
Alat radnika	269
Apsolutno šumsko tlo	26, 44, 140
Arondacija	156
Banska Uprava, nadležnost	169
Beskrajne pile	294
Besplatno davanje drveta	103, 254
Biljevišta	202
Bosna i Hercegovina, službenosti	215
Busenje	198
Cjenovnici	206
Čista sječa	64, 121, 182
Čistine, pošumljavanje	52, 54
Čuvari šuma	179
Dobrovoljci, besplatno drvo	254
Dodaci	173, 212
Devastacija	45, 122, 182
Dioba	151, 187

Drvarska industrija	122, 221, 258
Drvosječni predlog	108
Državne šume	33, 97, 225
Državna uprava	65, 111
Dubeće stablo, oštećivanje	195
Dugoročni ugovori	242
Eksproprijacija	133, 215
Enklave, izdvajanje	156
Fakulteti (šumarski)	159
Fond režijski	247
Fond šumski	165, 205
Frezaljke	298
Gašenje šumskog požara	91
Gazdovanje (vidi: Gospodarenje)	
Glina	198
Goleti	139
Gospodarenje	96, 105
Granične biljege, znakovi, jarkovi	199
Hrastove šume	231, 255
Ilovača	198
Imovne općine	105, 213
Insekti, zaštita	70, 73, 184
Instituti šumarski	159
Istovár	263
Izdvajanje državnih šuma	227
Iznošenje (vidi još: Prinudni put)	122, 124, 273

Jarmovi (vertikalni i horizontalni)	295
Javni nadzor, naročiti	14, 104, 169
Kamenje	198
Kažnjavanje	15, 181, 205
Kesten	194
Klatne pile	293
Komasacija	156
Komisije (za krš i goleti)	142
Kora	195
Koturače	277
Kože, paša	81
Krada	188
Krčenje	37, 181
Krš	139
Kružne pile	291
Kvalifikacija šumarskih stručnjaka	176
Licitacija	99, 231, 250
Lisnik	75, 87
Lokomotive, uzročnici šumskog požara	91
Mahovina, sakupljanje	86, 193
Mehanička obrada drveta	287
Nadzor državni	14, 104, 169
Naknada štete od požara	95
Naknada štete kod prinudnoga puta	132
Nauka i nastava	112, 158
Nedržavne šume	33, 35
Obaranje drveta	269

Obilježavanje dubećih stabala	123
Ograde	199
Ograničavanje šuma u Srbiji i Crnoj Gori	214
Parkovi, nacionalni	69
Parkovi, obični	20
Paša	75, 185, 197
Pašnjaci (ispasišta)	22, 55, 57, 138
Pašnjaci (planinski i alpijski)	84, 137
Pijesak	198
Pilana, podizanje	136
Pilana, potrebe	228, 261
Pilana, sopstvenici	223, 236, 240
Plavljenje (rasuto)	135
Plemenske šume	105, 213
Pojila, pristup stoci	83
Poklanjanje drveta	203
Policija šumarska	14, 36, 169
Politika šumarska	13
Poljoprivredno zemljište	40
Posibilitet	228
Pošumljavanje	52, 55, 164, 167, 183
Pošumljavanje krša, goleti	146, 164, 167
Požari šumski	89, 185
Prinadležnosti (dodaci)	173, 212
Prinudni put	126
Prisvajanje drveta	188
Privatne šume	118
Privredni planovi (programi)	97, 106, 110, 118, 185
Prodaja iz slobodne ruke	250
Prosvjećivanje	162
Pustošenje	45, 122, 182
Putevi i naprave	201

Radnici kod eksploatacije	267
Rasadnici	202
Rendisaljke	296
Rezervacija	232, 235, 262
Režija sopstvena	100, 247
Ruda	198
Sadra	198
Savjet šumarski	157
Sječa	122
Sjeme šumsko	194
Slađanje drveta	282, 284
Službenosti (servituti)	67, 113
Splavljenje (vezano)	135, 281
Spomenici (prirodni, istorijski)	163
Stovarište	130
Strugara (vidi: Pilana)	
Suvati	84, 137
Šišarice	194
Skole i tečajevi	161
Šuma (šumsko zemljište), pojam	15
Šumari i čuvari šuma, prijava	177, 187
Šušanj	75, 86, 193
Taksa	101, 104, 233
Tečajevi (vidi: Škole)	
Točila (riže)	279
Transferacija	211
Turopolje	213
Udruženja šumarska	163
Unapređivanje drvarske industrije	221

Unapređivanje šumarstva	14, 139
Uprava državnih šuma	169
Uprava nedržavnih šuma	175
Uprava šumarska	15, 168
Uspinjače na čekrk	275
Utovar	282
Uzgojni predlog	109, 151
Vatra, loženje	204
Vjetar, zaštita	70
Vrijeme sječe	123
Vrtovi šumski	202
Zabranjeni dijelovi šume	79
Zadruga	153, 212
Zakletva šumarskih i čuvarskih lica	179, 206
Zaplijena	207
Zarazne bolesti	70, 73
Zaštitni pojas protiv vjetra	71
Zaštitne šume	59, 141, 148, 154, 182
Zemlja	198
Zemljišne Zajednice	105, 213
Željeznica viseća	278
Žigovanje drveta	124
Žigovi	199
Žir, prisvajanje	194
Žirenje	75, 185
Živi pijesak	139

NOVI ZAKONI

**STEČAJNI ZAKON I ZAKON O PRINUDNOM PORAVNANJU
VAN STEČAJA.** Tumač Dr. I Politeo.

NOVI ZAKON O MJENICI. Tumač un. prof. Dr. Stražnicki.
Tvrdo vezan u pol kože.

UREDBA O PRAZNICIMA, o zamjeni protesta, o protestnim
registrima i Zakon o praznicima u smislu mjeničnog zakona
i zakona o čeku.

ZAKONIK O SUDSKOM KRIVIČNOM POSTUPKU. Tumač
Dr. L. Henigsberg, sudija banskog stola u Zagrebu. Tvrdo
vezan u platno.

II. dio tumača Dr. L. Henigsberg: **UREDBA O POSLOVNOM
REDU ZA REDOVNE KRIVIČNE SUDOVE I ZA DRŽAVNA
TUŽIOŠTVA.** 386 stranica. Tvrdo vezan u platno.

KRIVIČNI ZAKONIK. Tumač univ. prof. Dr. Metod Dolenc.
Tvrdo vezan u platno, oktav format.

ZAKON O ŠUMAMA I PILANAMA. Tumač univ. prof. Dr.
A. Ugrenović. Tvrdo vezan u platno.

PRIVATNO PRAVO (Tripartita) univ. prof. Dr. M. Lanović.
439 stranica.

NAKLADA TIPOGRAFIJE D. D. ZAGREB, Preradovićev trg 9.